

ŚWIADCZENIA W RAZIE WYPADKU PRZY PRACY LUB CHOROBY ZAWODOWEJ

Tomasz A. Winiarczyk

świadczenia przysługujące z ubezpieczenia wypadkowego i chorobowego

- zasiłek chorobowy
- zasiłek wyrównawczy
- jednorazowe odszkodowanie
- renta z tytułu niezdolności do pracy
- renta szkoleniowa
- renta rodzinna
- dodatek do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej
- dodatek pielęgnacyjny
- pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą

zasilek chorobowy

- przysługuje ubezpieczonemu, którego niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy (lub chorobą zawodową)
- przysługuje niezależnie od okresu podlegania ubezpieczeniu, od pierwszego dnia niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy
- należny jest w wysokości 100% podstawy jego wymiaru
 - w razie gdy przyczyną nie jest wypadek (np. w czasie zwykłej choroby) otrzymujemy 80% podstawy wymiaru
- okres, za który przysługuje zasiłek, jest więc analogiczny jak przy zwykłej chorobie i wynosi on 182 lub 270 dni

3

świadczenie rehabilitacyjne

- przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokują odzyskanie zdolności do pracy
- przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, jednak nie dłuższy niż 12 miesięcy

4

zasilek wyrównawczy

- przysługuje ubezpieczonemu pracownikowi, którego wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu

5

jednorazowe odszkodowanie

- przysługuje ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, albo dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty
- ocena stopnia uszczerbku następuje po zakończeniu leczenia i rehabilitacji
 - dokonuje jej lekarz orzecznik albo komisja lekarska ZUS

6

jednorazowe odszkodowanie

- Jednorazowe odszkodowanie przyznaje się w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.
- Wypłata jednorazowego odszkodowania następuje w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji w wyniku której zostało ustalone prawo do jednorazowego odszkodowania oraz jego wysokość.

7

uszczerbek na zdrowiu

- **Stały uszczerbek na zdrowiu** to takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu i nie rokuje poprawy.
- **Długotrwały uszczerbek na zdrowiu** to takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu przez ponad 6 miesięcy, ale jest możliwa poprawa stanu zdrowia.

8

jednorazowe odszkodowanie – kwoty

W okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 marca 2022 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej wynoszą:

- 1) **1033** zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (art. 12 ust. 1 ustawy);
- 2) **1033** zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych (art. 12 ust. 2 ustawy);
- 3) **18 086** zł z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego (art. 12 ust. 3 ustawy);
- 4) **18 086** zł z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek pogorszenia się stanu zdrowia rencisty (art. 12 ust. 4 ustawy);
- 5) **93 014** zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty (art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy);
- 6) **46 507** zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty inny niż małżonek lub dziecko (art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy);
- 7) **93 014** zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **18 086** zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na każde z tych dzieci (art. 14 ust. 2 pkt 1 ustawy);
- 8) **93 014** zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawnionych równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **18 086** zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następne dziecko (art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy);
- 9) **18 086** zł, jeżeli obok małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, każdemu z nich niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom (art. 14 ust. 3 ustawy);
- 10) **46 507** zł, jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **18 086** zł z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego (art. 14 ust. 4 ustawy)⁹

renta z tytułu niezdolności do pracy

- przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej
- świadczenia nie mogą być niższe niż określony procent podstawy wymiaru renty, tj. odpowiednio:
 - 80% - dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy
 - 60% - dla osoby częściowo niezdolnej do pracy

niezdolność do pracy

- **Niezdolną do pracy** jest osoba, która:
 - całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i
 - nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.
- **Całkowicie niezdolną do pracy** jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.
- **Częściowo niezdolną do pracy** jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.
- Niezdolność do pracy orzeka się na czas **nie dłuższy niż 5 lat**.
 - Niezdolność do pracy można orzec na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.

renta szkoleniowa

- przysługuje ubezpieczonemu, w stosunku do którego orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie spowodowaną wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową
- przyznawana na okres 6 miesięcy, który może ulec wydłużeniu na czas niezbędny do przekwalifikowania zawodowego, nie dłużej jednak niż o 30 miesięcy
- świadczenie nie może być niższe niż określony procent podstawy wymiaru renty, tj. odpowiednio:
 - 100% - dla osoby uprawnionej do renty szkoleniowej

renta rodzinna

- przysługuje członkom rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty uprawnionego do renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

renta rodzinna – uprawnieni

- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione – mają prawo do renty rodzinnej do ukończenia 16 lat lub do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 rok życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia; jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów
- dzieci przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej – ich prawo do renty rodzinnej jest uzależnione od spełnienia wymagań wiekowych przewidzianych dla dzieci własnych, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobionych
- wdowa lub wdowiec (małżonek) - ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej
- rodzic zmarłego (ojczym, macocha, osoby przysposabiające) – mają prawo do renty rodzinnej po zmarłym jeżeli ubezpieczony (emeryt lub rencista) bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania oraz spełniają¹⁴ wymogi określone dla wdowy i wdowca

renta rodzinna – wysokość

- Renta rodzinna wynosi:
 - 85% świadczenia zmarłego – jeżeli do renty rodzinnej uprawniona jest jedna osoba,
 - 90% świadczenia zmarłego – jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są dwie osoby,
 - 95% świadczenia zmarłego – jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są trzy osoby lub więcej.
- Podstawą obliczenia wysokości renty rodzinnej wypadkowej jest renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

15

dodatek do renty rodzinnej

- przysługuje sierocie zupełnej

16

dodatek pielęgnacyjny

- przysługuje osobie uprawnionej do emerytury albo renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia
 - **niezdolność do samodzielnej egzystencji** orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych

17

pokrycie kosztów

- pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą

18